

پنجاب پہلاں

پنجابی زبان زندہ باد پنجاب پا زندہ باد

پنجابی لینگوچ موسومنٹ (پنجابی زبان تحریک) دیاں 18 منگاں

Chaudhry Nazeer Kahut
Founder, Convener, Chief Organiser
Punjabi Language Movement
Lahore, Punjab, Pakistan
Email: NazeerKahut@gmail.com
Nazeer Kahut @ Twitter
@ Youtube @ Facebook

PLM
پنجابی زبان تحریک
Punjabi Language Movement

**The Punjabi Language Movement's
18 Points Agenda, Demands,
Aims and Objectives**

ماں بولی دھرتی میں قوم اپنی نال جو کردا پیار نہیں
سب کچھ ہو سکد اپر او غدار کے دایار نہیں وفادار نہیں

کرے۔ پنجاب سرکار پنجابی زبان و ادب زبان دے تھنڈا نے نال نال مواصلات، سامنس، جدید علم کوونج پر کھٹی بجت وچ وڈے فندہ دی اپنیا پنوں پاہندہ ہاوے۔ چارڑی فرمان وچ پنجابی زبان دے آئینی، انسانی، ثقافتی، جاماندروخوان دے تحفظ دی خامن ہووے۔ پنجاب نوں مکمل طور تے پنجابی ہاون لئنی پنجابیلا ایزیز یشن آف پنجاب حکومت پنجاب دی قوی ذمہ داری ہے۔ تے اوایم کرے۔

(4) پنجاب سرکار لینکوں حجج کمشنز دا ادارہ قائم کرے۔

پنجاب سرکار فوری طور تے لنجگون سچ کمشنز دا ادارہ قائم کرے۔ جہدے وچ اک مکمل طور تے فنکشنل سیکرٹریٹ موجود ہووے۔ جیسا پنجابی زبان دے خلاف ریاتی دبشت گروی تے ایہد اقتال فوری طور تے بند کرے۔ پنجاب سرکار دی ایہ آئینی تے قانونی ذمہ داری ہے کہ اس پنجابی زبان نوں پر اسری توں لے اترمیہ بیٹھتا کمیں پنجاب دی مدد حاصل یعنی لازمی تعلیمی زبان دے طور تے صوبے وچ لاگو کرے۔ پنجابی نوں پنجاب دی سرکاری، عدالتی، پارلیمنٹی تے میڈیا دی زبان دی زبان دے طور تے وی لاگو کرے۔ پنجابیاں دے یکساں دی مگرائی کرے تے اہناء کو لوں جواب طلبی کرے۔ خلاف ورزی کرن والیاں دے خلاف کار دانی کرے۔

(5) پنجاب دے سارے سرکاری میڈیم تعلیم اداریاں نوں فوری طور تے پنجابی میڈیم اداریاں وچ بدل دیو۔

اردو پنجاب وچ پنجاب دی ماڈری زبان پنجابی دا جاماندرو، جمہوری، آئینی، قانونی، انسانی، اخلاقی حق 1849 توں غصب کیتی نیشنی۔ پنجاب دی پارہ کروڑ وی آبادی اپنی ابھی ماں بولی وچ تعلیم دین والا کوئی اک دی پنجابی پر اسری سکول نہیں۔ جواں گل دا بتوت ہے کہ ریاست سوچ بھجوکے لئے جہاں نوں پنجاب دی زبان بدلن دی تے پنجابیاں دی تسلی بدل دی گھناوی سازش کری۔ اس لئی پنجاب دے سارے سرکاری تعلیمی اداریاں نوں اردووی تھاں پنجابی زبان دی تعلیمی اداریاں وچ بدل دیو۔ اردو پنجاب وچ پنجابیاں دی ماڈری زبان بدلن دی پنجابیاں دی تسلی بدل دی تارن بدل دی تے پنجاب دی سلیت اتے حملہ آور ہے پنجاب دی ونڈ دی سازش نوں اردو میڈیا و دھارہ بیاتے ساری دنیا وچ پنجاب تے پنجابیاں دے خلاف فترت دا پچار کر دیا۔ اڑ دو دے ذریعے پنجابیاں دی زبان تسلی بدلی جاری۔ پنجابی قوم دی نسلی تے اسلامی نسلی ہو رہی اس لئی پنجاب وچوں اڑ دو مکاؤ، پنجابی پڑھاوے تے پنجاب چھاؤ۔ اڑ دو پنجاب وچ اک غیر مقامی ہندوستانی زبان ہے۔ پنجاب وچ ایدی کوئی تھاں نہیں۔ پنجاب اتے ایسٹ انڈیا کمپنی دے قبضے توں پہلاں پنجاب وچ اڑ دو دا کوئی نال نہیں۔ پنجاب دا ذریعہ تعلیم اوس ویلے سو فصہ پنجابی ہا۔

(6) پنجاب دی ماں بولی پنجابی دا قاتل بل اردو لینکوں حجج ایکٹ 2022 پنجاب سرکار فوری طور تے ختم کرے۔

پنجاب اسیلی تے پنجاب حکومت نے پنجاب دی اڑ دنایا ایزیز یشن تے ہندوستانی ایزیز یشن کرن لئی بد نیت دے تخت پنجابی زبان دے خلاف

پنجابی لینکوں حجج مومنٹ (پنجابی زبان تحریک) دیاں 18 منگاں

The Punjaibi Language Movement's 18 Points Agenda,Demands,Aims and Objectives

(1) پنجاب سرکار پنجاب دی لغایمی، سرکاری، عدالتی پارلیمنٹی زبان دے طور تے لاگو کرے۔ پنجاب سرکار ایسٹ انڈیا کمپنی دے ہتھوں پنجاب وچ ماری زبان وچ تعلیم دین اتے اسکے پھر سال توں لگی غیر آئینی غیر قانونی پاہندی ختم کرے، پنجاب دی ماں بولی دے ہل ناظمالاٹتے ایتیازی سلوک بند کرے۔ پنجابی بولن والی اکثریت دی نسلی سماں نسل کشی تے پنجابی زبان دے خلاف ریاتی دبشت گروی تے ایہد اقتال فوری طور تے بند کرے۔ پنجاب سرکار دی ایہ آئینی تے قانونی ذمہ داری ہے کہ اس پنجابی زبان نوں پر اسری توں لے اترمیہ بیٹھتا کمیں پنجاب دی مدد حاصل یعنی لازمی تعلیمی زبان دے طور تے وی لاگو کرے۔ پنجابیاں دے یکساں دی کمائی نال پنجاب دی اپنی ماڈری زبان پنجابی دی تھاں اک غیرزبان دے دھاواے، پنجاب دی ماڈری زبان بدل کے اردو کرن دے ذریعے پنجابیاں دی تسلی بدل دے جرم بند کرے۔ پنجابی دے دھاواے لئی پنجاب دے ور ہے وار بجت داک فیصد ایٹ کرے۔ پنجابی دے لہنڈے نوں پنجابی و ایمیعاری الجمن کے اے لہنڈے لجھنؤں سرکاری طور تے پنجاب دی کائن پڑھن دی تعلیمی سرکاری عدالتی زبان دے طور تے لاگو کرے۔ لازمی پنجابی تے اگریزی توں اڑ پنجاب نوں کے ہو زبان دی کوئی ضرورت نہیں۔ عربی اختیاری پنجابی دے طور تے پڑھاتی جاسکدی۔

(2) پنجابی لینکوں حجج اتحاری قائم کرو۔

پنجاب سرکار دی آئینی قانونی ذمہ داری ہے کہ او پنجابی زبان نوں سرکار، دربار، تعلیم، کارو بیمار، عدالت، سامنس، نیکنالوچی، جدید

علماء، پارلیمنٹ دی زبان ہاون لئی، پنجاب وچ ہر تھاں پنجابی نوں لاگو کرن تے دھاوا دین لئی اوری طور تے پنجابی لینکوں حجج اتحاری قائم کرے۔

(3) پنجاب اسیلی چارڑا ف پنجابی لینکوں حجج منظور کرے۔

پنجاب نوں مکمل طور تے پنجابی ہاون لئنی پنجابیلا ایزیز یشن اک پنجاب حکمت پنجاب دی قوی ذمہ داری ہے۔ پنجاب سرکار پنجاب وچ پنجابی زبان نوں سرکار، درجن لئی، لاگو کرن، دھاوا دین لئی پنجابی زبان دے تھاں دا چارڑی فرمان منتظر کرن لئی قانون سازی کرے۔ چارڑو دے تخت پنجاب دا تعلیمی نظام، ہول سرکار، عدالتی، ادارے، مفت، ایکٹ، اسکھاں، تے ہر سرکاری غیر سرکاری ادارے توں پنجابی کائن پڑھن بولن تے ایہ دے دھاواے تے ایدی راکھی دی پاہندہ ہووے۔ ذمہ داری تھاواں دی پاہندہ ہووں دا عہد دا چارڑی منتظر کرے عملی طور تے پنجابی زبان دے دھاواے تے ایدی راکھی دی پاہندہ ہووے۔ ذمہ داری تھاواں دی پاہندہ ہووں دا عہد

(8) کوئی مرے پا جیوے پنجاب دی کوئی وی ہو روشن منظور نہیں۔

پنجاب اسلامی ہوئی اسلامی تے سینیٹ پنجاب دی مجرمانہ ونڈ دیاں ساریاں غیر قانون، غیر آئینی قرارداداں لوئے۔

(۱) پنجا صد ماں توں پہنچا لی زبان بولن والی اک شر کی آبادی واقوئی دیس تے اک با قابل تقسیم نسلی، سماںی، شناختی، انتظامی اکافی تے قوی

وحدث ہے۔ صرف پنجاب دی ونڈ کیوں، کہد لے لئی تے کاہد لے لئی، سندھ، بلوچستان تے سرحد دی ونڈ کیوں نہیں ہو سکدی؟ صوبے نہیں

جا گیراں وغدو۔ پنجاب اسپلی، قومی اسپلی، مینیٹ یا پاکستان دے کے وی بندے، اوارے، سیاسی تنقیم یا آئین کوں پنجاب دی کے وی

کسہ دی وغد اولیٰ آئنی یا قانونی اختیاری ہیں اے تے ناہی پنجابیاں کدی ایسا اختیار کے نوں کدی دھاتے ناہی کدی دینا۔ ایں تی پنجاب اکٹلی قوم اکٹل تریشہ خدا، دو روح اونٹھا، والے اپنے قاریاں اغے قافیاں، غیر آئنچیاں، اتنا لفڑا فریکھا، تھا میں

لپا جاوے پنجاب دی ونڈ دی سازش کرن والے غیر مقامیاں تے پانگیریاں نوں پنجابیوں کٹھ کے اہناں دے اصلی وطن ان نوں واپس

نور و پنجاب پنجابی اکثریت داؤ می وطن، قدیمی دلیں ہے۔ پنجاب پنجابیاں دی ہزاراں سالاں توں ماکی تے وراشت ہے۔ جیسا پنجاب

وچ خوش نہیں۔ پنجاب وچ کے غیر پنجابی کے پنجاب دشمن دی کوئی جاہ نہیں۔ کوئی مرننیا جیوے پنجاب دی کوئی وی ہو رہا منظور نہیں۔

(ii) پنجاب ای و پنج بھوپال، ۲۰۱۸ء میں ۲۰۰ کروڑ روپے کا ایک پی پی ای ایل ایل، جماعت اسلامی پنجاب فروشہ میراں نے اقتداری پچک وچ ملکے ہوئے پنچاں نال غداری تے نگھ ایمی کر دیاں ساڑے سرکھاں وے وطن ساڑی وہی مان

پنجاب دے تن تو نے کر کے ادھا پنجاب دھمن پنجاب پنا گیراں، ایسٹ انڈیا کمپنی دی باقیات سارے اجی گھنٹیاں وچ وڈن لئی خ

دریاؤس دی وھتی آتے دھراڈ صوبے بھاولپور تے جنوبی پنجاب صوبے بناون دی اک غیر آئندی، غیر قانونی قرارداد پاس کیتی۔ الیساں

اہنال پنجاب فروشان نے رل کے پنجاب دی ہزار اسال مدد یہودی وحدت تے سلیات آئے حملہ کیجا۔ جیسا کہ اکٹا قابل معافی
حتمیں ملے گئے، خدا استبلیاں دا حکم بخشنا یوکے مج اونڈھے، اک قائم قرارداداں لئے نہیں لئے، خدا یعنی محمد نے ت

پنجاب، پنجابی تحریک ادووں تائیں ہر سال آئتی دے دن نوں سارے پنجاب وچ تے غالی پیدھڑتے کلا دیہا زدے طور تے معاون

گیا۔ پنجاب اسلامی ہوئی اسلامی تے بینٹ آف پاکستان پنجاب دی مجرمانہ ونڈ دیاں غیر قانونی تے غیر آئمی قرار داداں واپس لین نہیں

کیا یہ خوب دی سلیت تے قومی وحدت اُتے حملہ ہیں جے ایقرار داداں واپس نہ لیاں گیاں تے پنجاب اُبھی تو می اُبھی تے بیٹھ دا

(iii) ایسٹ انڈیا کمپنی تے سامراجی کارکولوں ملن والاں ساریاں غیر قانونی جاگیراں، زمیناں، سرداریاں، گورنمنٹ نشینیاں جوئی

پنجاب و جنگلے باقی دے سارے پنجاب و جنگلے جنتے وہی ہیں جو کس کا ضبط کیا جائے جان ختم کیتیاں جان۔ زرگی اصلاحات دے

تحت انگریزی سرکار کو لوں پنجاب نال تے تحریک آزادی نال غداری دے صلوج ملن والیاں ساریاں جا گیراں ضبط کر کے اپے ساریاں

اٹھارہ نفرت تے دشمنی آئنی ٹکنی تے قانونی ٹکنی کر دیاں اک بھرمانہ، غیر جمہوری فعل دینے ریجے پنجاب وی مادری زبان پنجابی دا پنجابوں مکمل طور تے صفائی کرن تے پنجابی اکثریت دی ریاست گجراتی وچ منظم فلی سانی نسل کشی بدنتی تے سازش دے تخت ۱۷ نومبر ۲۰۲۲ پنجاب وی ماں بوی پنجابی واقعیں بل اردو لینگوں نجیگی یکٹ ۲۰۲۲ مظنو کر کے پنجابوں پنجابی زبان دا بھیش لئی جزا دا اتحاد دا۔ پنجابی لینگوں نجیگی موسومنٹ پنجاب حکومت تے پنجاب اسبلی ہتھوں پنجابی زبان دے خلاف ہوون وائلے ایس نفرت بھری مجرمانہ حرکت تے انتیازی سلوک دی ڈاھڈی خستہ دست کر دی ہے تے منگ کر دی ہے کہ پنجاب حکومت تے پنجاب اسبلی فور ہ طور تے پنجاب زبان دا ماں بوی دا پنجابی اکثریت دی منظم فلی سانی نسل کشی کرن والا اسر کاری مل اردو لینگوں نجیگی یکٹ فوری طور منسون کرے۔ اہمی تھاں پنجابی لینگوں نجیگی یکٹ فوری طور تے مظنو کرے جے پنجاب اسبلی تے پنجاب حکومت نے پارہ کرو پنجابی بوں واں ولی آبادی دی ماں بوی واقعیں اردو لینگوں نجیگی یکٹ واپس نہیا تے پنجابی لینگوں نجیگی موسومنٹ سارے پنجاب تے عالمی پھرأتے ایدے خلاف بھروسیں مجھ تو رے گی۔ پنجاب اسبلی دا گھیراؤ کرے گی تے نیجے دے ذمہ داروی پنجاب سر کاری ہو۔ تے احتجاج اوں والے تائیں چلدار ہیجا گدوں ہائیں ماں بوی دا یہاں قاں کالا اردو لینگوں نجیگی یکٹ منسون نہ ہو یا تے پنجابی لینگوں نجیگی یکٹ، پنجابی لینگوں دا چارز مظنو ہو یا، پنجابی زبان توں پنجاب وی تھیں سر کاری عدالتی پاریساں زبان نہ بنایا گیا تے پنجابی لینگوں نجیگی اتحاری، پنجابی یکٹس کب بورڈ تے پنجابی یونیورسٹی قائم نہ ہوئے تے پنجاب دے سارے اردو میڈیم سکول پنجابی میڈیم وچ جنہ مدلے گئے۔

(7) پنجاب اسمبلی پنجابی بنے پا چھٹی کرے۔

پنجابی افغانستان کے پختاون پختاونی، سرکاری، مدنظری تے پارلیمنٹی زبان ہاوناں ل فوری طور تے قانون سازی کرے۔

جناب سرکار پریم کورٹ نے ہائی کورٹ دے حکم دے مطابق تے آئین پاکستان دے تحت چنگیل نوں چنگاب دی محلی، یعنی ہر کاری، اتے تباہی کا کام کرنے والے کو اپنے کام کرنے کا حق مل دیا گی۔

عدای تے پاریمی زبان بناؤں ل ٹوڑی طورے قانون سازی لرے۔ پنجاب انجی اتے انجی جدوں ممکن رہی ہوندی ایا رہوئیں
ستھانی، کچھی رہیں۔ هر تر لے ائے رہ کاری، غیر رہ کاری، اکاری، ادا، کھست، رہست، تکالیفات، لئے مکمل طور پختاں نہ نہ افغانستان کے تر

جیسا کے پتے ہے۔ پھر میرزا رام روزانہ سے پتے سے بہت میں سو روز بابن پاؤں سیاہ رہے۔ جیسے کاروائی ایسہے ہے توں اج تاکیں ہوئی اے اونٹوں پنجابی وچ کرے۔ اپنی ہر تی ماں روی ماں روی دے خلاف لسانی جرام کرن

تے پنجابی قوم کو لوں معانی وی منگ۔ تے ایساں جرمائی معاونی تے شرمندگی تے اظہار دے طور تے پنج منٹ دی خاموشی اقتیاد

کرے۔ تے پنجاب پنجابی بیٹگوں آجیکت دی تھاں اڑ دوں گئوں آجیکت منظور کرن دے جرم دی پنجاب دے عوام کو لوں مانی منگئے تے اڑ دو

(8) کوئی مرے پا جیوے پنخا دی کوئی وی ہو روڈ منظور نہیں۔

پنجاب، آسامیلی، قومی آسامیلی تے سینئیٹ پنجاب دی محروم انسان دیاں ساریاں قرارداداں غیر قانون، غیر عدی ہیں۔ اہناں نوں فوری طور تے

(12) پنجابی کلچر ڈے سارے پنجاب وچ سرکاری طور تے ہر سال پہلی وسا کھنوں منایا جاوے۔ پنجاب دا کلچر زبانی بخابی اے۔ پنجاب سرکار نے پنجابی کلچر ڈے دی تھاں نام نہاد پنجاب کلچر ڈے مناون دا اعلان کر کے پنجابی کلچر نوں پنجاب دا کلچر من توں انکار کرن دی سازش کیتی اے تے پنجاب نوں کئی کلچر والا اک تناز علاقہ بنادتا۔ ایس لئی پنجاب سرکار نام نہاد پنجاب کلچر ڈے دی تھاں پنجابی کلچر ڈے مناون دا اعلان کرے۔ پنجابی گیڑی تے جنی کلچر ڈیوارے پنجاب وچ سرکاری طور تے ہر سال پہلی وسا کھنوں منایا جاوے۔ تے اوس دیہارے سارے پنجاب وچ عام چھٹی کینتی جائے۔ پنجاب دا کلچر پنجابی ہے ایسے پنجاب کلچر ڈے نہیں پنجابی کلچر ڈے ہوندا اے۔ پنجاب سرکار پنجاب کلچر ڈے دی اوٹ وچ فراڈ جھوٹے، غیر پنجابی کلچر ڈے عجب ون ہونے کلچر ڈے مناں تے اوس پنجابیاں دے نیکاں دی کمائل ہال مناون دی سازش فوری طور تے بند کرے۔ پنجاب وچ کے غیر پنجابی کلچر کوئی وجود نہیں۔ تے ناہی کے غیر پنجابی نوں پنجابی کلچر ڈے مناون توں اذکوئی ہو رکھر ڈے اسچے مناون دی اجازت دتی جاسکدی۔ پنجاب دی رحل، کلچر تے ثقافت نوں وہن کے پنجابی کلچر دی لئی کرن والے کے دشمن کلچر دی پنجاب دی ہر تی اتنے کوئی جاہ نہیں۔

(13) قومی شناختی کارڈ پنجابی وچ دیو۔

نادر افوري طور تے پنجابی زبان وچ قومی شناختی کارڈ جاری کرنا شروع کرے۔ شناختی کارڈ دے نال نال، پہلی بذریعی آرڈر فارم، پنواری رجسٹر تے عدالتاں دی لکھت پڑھت تے مقدمیاں دیاں کارروائیاں پنجابی وچ کیتاں جاوے۔ موپائل فون کپنیاں، پی ائی سی ایل پنجاب وچ پنجابی زبان ورتن۔ پی ائی اے۔ ایک پورا ہاں، ریلوے سٹیشن، لاری افیاں، تے پیک تھانوں اتنے اعلان تے انعام میشن پنجاب وچ صرف پنجابی وچ ہوون۔

(14) سندھی پنجابی، پشتون تے بلوجی نوں پاکستان دیاں قومی زباناں متحتو۔

سندھی پنجابی، پشتون تے بلوجی نوں پاکستان دیاں قومی زباناں قرار دتا جاوے۔ تے پنجاب دے کالباں پنجابی دے نال نال سندھی، پشتون تے بلوجی زباناں نوں وی بطور مضمون پڑھایا جاوے۔ صوبہ سرحد وچ پنجابی پڑھاون۔ غیر پختون خواہ دے پنجابی بولن والے علاقے جات، حکماں وچ ہزارہ، ذیرہ اسلامیل خان تے ناک شاہل نیں پنجابی زبان پڑھائی جاوے۔ نال صوبہ سرحد دے اہناءں پنجابیاں علاقیاں نوں پنجاب نوں واپس کیتا جاوے۔ وفاقی اردو یونیورسٹی دے طرز تے وفاقی پنجابی یونیورسٹی، وفاقی سندھی یونیورسٹی، وفاقی بلوجی یونیورسٹی قائم کیتی جاوے۔ لازی پنجابی مضمون دے نال نال سندھی، پشتون تے بلوجی زباناں نوں پنجاب دے کالباں وچ اختیاری مضمون دے طور تے پڑھایا جاوے۔ قومی یک جبکی نوں ووها واریئری ہر سال پیشل یوں؟ پیشل کلچر ڈے؟ منایا جائے۔ اسلام آباد وہاں بدلتے کے نو ٹکسلا رکھیا جائے۔ انڈس ولی واسٹ ہزار سال قدیم کلچر ای پاکستان واقوئی کلچر اے۔ ایس سرکاری طور تے پاکستان واقوئی کلچر متحیا جاوے۔

(9) فراڈتے انجینئر ڈرمڈ مشاریاں دے ذریعے پنجابی اکثریت دی نوں اقلیت وچ بدلنا بند کرو۔ پاکستان وچ اج تاں کیں ہوون والیاں ساریاں مردم ٹھاریاں ہوون والیاں ساریاں مردم ٹھاریاں فراڈتے انجینئر ڈن۔ جہاں وچ پنجابی اکثریت نوں اقلیت وچ بدلن لئی ابتدی زبان تے نسل بدلن دی منتظم سازش دے ذریعے پنجابی اکثریت دی نسل لسانی نسل کیتی گئی۔ وفاق دلوں پنجابی زبان دیاں لجیاں نوں وکھریاں زباناں قرار دے کے پنجابی زبان نوں ختم کرن دی سازش 1951 توں کیتی جاہی اے 1951، 1961، 1972، 1974، 1976 ایساں دیاں لجیاں نوں مردم ٹھاریاں وچ وفاق نے منتظم سازش دے تحت ملک وچ پنجابی بولن والی آبادی دی گھری تے پنجاب دی آبادی گھاناں لئی پنجابی زبان دے لجیاں نوں الگز زباناں قرار دے کے اہناءں لئی مردم ٹھاری دے فارم وچ ماوری زبان دے وکھرے خانے ہادتے۔ وفاق پنجابی زبان دیاں لجیاں نوں مردم ٹھاری دے ماہی زبان دے خانے وچوں خارج کرے۔ وفاق پنجاب دی آبادی دھوکے تے فراڈاں گھٹ کرنا، پنجابیاں دی نسل تے زبان بدلن دی سازش بند کرنا پنجاب سرکار آون دی مردم ٹھاری وچ پنجاب دے عوام نوں جا گرئی دین لئی کرمڈ ٹھاری دے ماہی زبان دے خانے وچ اپنی ماوری زبان پنجابی دھوکو؟ دی سرکاری پھر اتے گھم شروع کرے۔ پنجابی زبان نوں دیاں تے ختم کرن لئی ایدیاں لجیاں نوں وکھریاں زباناں بناون دی غنڈہ گردی تے دھشت گردی بند کرو۔

(10) پنجاب وچ پکی رہائش تے روزگار لئی ڈو میسال دی پابندی بحال کیتی جائے۔

پی ائی دی حکومت نے بد نیتی دے تحت، پنجاب وچ غیر پنجابیاں دی آباد کاری، پنجابی اکثریت نوں اقلیت وچ بدلن تے پنجابی زبان تے رحل نوں مکان لئی پنجاب وچ ڈو میسال دی پابندی ختم کر کے غیر پنجابیاں تے پنجاب دشمن پست غیر قومی نوں پنجاب وچ آباد ہوں، ملازمت، کاروبار کرنا، زینا، جانکاریاں خریدن، زراعت، ہمیشہ اتنے قبضہ کرن تے مرکز دیچ پنجاب دے کوئے اتے غیر پنجابیاں دے قبضے دی اکھوں دتی ہے۔ پنجاب دا ڈو میسال ختم کرنا پنجاب دشمنی تے پنجاب دے قومی مفاداں خداری تے اک جرم ہے۔ پنجاب سرکار کافوري طور تے پنجاب دے ہر سفل رہائی لئی پنجاب دو ڈو میسال رکھن دی پابندی بحال کرے۔

(11) پنجاب وچ غیر پنجابیاں دی آباد کاری دی سازش بند کرو۔

پنجاب وچ افغانستان، صوبہ سرحد، سندھ، بلوچستان، بھارت توں وڈی گھری وچ غیر پنجابیاں نوں اک سازش دے تحت منتظم اندمازوچ پنجاب دے قبضے دیکھا جارہیا۔ جیہی کہ پنجابیاں نوں اقلیت وچ بدل کے پنجاب نوں ایک غیر پنجابی علاقہ ہنکے وہن تے خاص کر جنوبی پنجاب وچ آباد کیجا جارہیا۔ وفاقی اردو یونیورسٹی دے طرز تے وفاقی پنجابی یونیورسٹی، وفاقی سندھی یونیورسٹی، وفاقی بلوجی یونیورسٹی قائم کیتے ہوئے ہیں۔ وفاقی حکومت تے پنجاب وچ غیر پنجابیاں غیر قومی آباد کاری فوری بند کرے تے پنا گھیراں نوں واپس اہناءں دے صوبیاں دے مکاں نوں تھیج۔ ٹبوں وچ رکھے۔

(15) پنجاب سرکار کرن والے کم کرے۔

- (i) پنجاب سرکار پنجاب ہر سرکاری غیر سرکاری کالج تے یونیورسٹی وچ پنجابی ذپیار ٹائم قائم کرے۔ بھاولی دی زکریا یونیورسٹی۔ اسلامیہ یونیورسٹی آف بہاولپور تے پنجاب دے ہر علاقے کالج تے یونیورسٹی وچ پنجابی ذپیار ٹائم کیجا جائے پنجاب سرکار پنجاب ہر سرکاری غیر سرکاری کالج تے یونیورسٹی وچ پنجابی ذپیار ٹائم قائم کرے۔ پنجابی استاداں تے پروفیسر افسوس نواز دے۔
- (ii) پنجاب پلک سروس کمشن دے امتحان وچ پنجابی پچے تے سو فنگر جیزے میں آئی دی حکومت نے ختم کرن دا جرم کیجا ہے۔ پنجاب دشمنی، پنجابی زبان نال دشمنی تے نفرت دا ثبوت دتا ہے۔ حکومت اہناں نوں فوری طور تے بحال کرے تے مقابلے دے ہر امتحان وچ پنجاب پاک کرنا دا لازمی اصول لا گو کرے۔

(iii) پنجاب حکومت پنجاب زبان تے رحل دے ودھاوے ائم کرن دی پابند ہے تے ایس کم لئی پنجاب سرکار پنجاب دی جی ذی پی کا 10% پنجابی زبان، پنجابی زبان دی تعلیم تے پنجابی کلچر دے ودھاوے ائم وکھرا کر کے۔

(iv) پچھلے 7 ہزار سال وچ پنجاب دی وھری آتے ہوں والیاں ساریاں جنگاں تے قلاماں دے میداں، تحانواں تے نشاں اتے تاریخی جگل میوزیم بنائے جاوے۔

(v) پی آئی اے دیاں فلاںگاں۔ ائی پورتاں، ریلوے شیشاں، بس شینڈاں تے پلک تھانواں اتے اعلان تے افاریشن پاکستان دی اکثری زبان پنجابی وچ دتی جاوے۔ شناختی کارڈ دے نال، یونیٹی بلز، منی آرڈر فارم، پتواری رجسٹر تے عدالتاں دی لکھت پڑھت تے مقد میاں دیا کاروئیاں پنجابی وچ کیجا جاوے۔ موبائل فون کپنیاں، پی ایل پنجاب وچ پنجابی زبان ورتن۔

(vi) پنجاب دیاں سڑکاں، گلیاں تے شاہراںوں دے غیر مقامی نال بدل دتے جان پنجاب دے قوی ہیروز، ہصونی شاعر ان، لکھاریاں تے پنجاب دی شناخت تے ابیدی تاریخ دے حوالیاں والے نال مقامی نام رکھے جاوے پنجابی وچ لکھے جاوے۔

(vii) پنجابی سافت ویبر، ہونا چاہی، دا، پنجابی سرف اجمن ہونا چاہی دا۔ کمپیوٹر، یکنا لوچی، اتریت، کمپنیاں تے ایس پسیں اتک وچ پنجابی نوں ہر بشی دی زبان ہونا چاہی دا۔

(viii) پنجاب انسٹیوٹ دے بڑا آف ڈائریکٹر وچ سیمیر پنجابی سوجھواں تے لکھداں نوں شال کیجا جاوے۔ پاک صرف تے صرف پنجابی زبان تے رحل دے ودھاوے ائم کرے۔ پنجاب دے بڑا دیوبن وچ پلاک دا مقامی ففتر قائم کیجا جاوے جیزہ اصراف تے صرف پنجابی زبان تے رحل دے ودھاوے ائم کرے۔

(ix) پرانیوٹ سکولاں وچ پنجابی لازمی پڑھاو۔ پنجابی زبان نوں پنجاب دے پرانیوٹ سکولاں وچ دی لازمی مضمون دے طور تے پڑھانیا چاوے۔ اہناں سارے پرانیوٹ سکولاں دی رجسٹریشن کمپنی کیتی جاوے پنجاب وچ پنجابی نوں لازمی مضمون دے

طور تے نہیں پڑھاوندے۔

(x) پنجابی کیوں پچھاں رہوے۔ پنجاب سرکاری دی ذمہ داری ہے کہ پنجابی سافت ویبر ہونا چاہی دا، پنجابی سرف اجمن ہونا چاہی دا۔ کمپیوٹر، یکنا لوچی، اتریت، کمپنیاں تے ایس پسیں اتک وچ پنجابی توں ہر بشی دی زبان ہونا چاہی دا۔

(xi) نارا فوری طور تے پنجابی زبان وچ شناختی کارڈ جاری کرنا شروع کرے۔

پنجاب وچ جیزہ سے شناختی کارڈ بن چکے نہیں اوہناں نوں کیسل کر کے پنجابی وچ نویں سروں اشوکرے۔ تے پنجابیاں دی ماں بولی یعنی پنجابی زبان دا ہمیشہ تے قانونی حق غصب کرن تے پنجابی قوم کو لوں معافی سنگے۔ جے شناختی کارڈ سندھی وچ جن سکدا ہے تے فیر پنجابی، پشتونتے بول پیجی وچ کیوں نہیں بن سکدا۔

(xii) پنجاب سرکار ساری دنیا وچ وکھے تے شہزادی دا لے پنجابی لئی چینلر، ایف ایم ریڈی یو ٹیشنز قائم کرے

(xiii) وفاقی تے صوبائی سرکاراں تے پرانیوٹ سکپٹر، پرنٹ تے ایکٹر ایک میڈیا نوں پنجاب لئی اشتہار پنجابی زبان وچ اشوکر دی پالیسی سرکاری کر کے اپناوے ماں بولی دے ودھاوے ائی پنجابی اخباراں تے رسالیاں نوں ترجمی نیماں دا تے اشتہار دتے جان۔

(xiv) دنیا دا اعلیٰ ادب تے کاسکی اولی ورثنا لے سائنس دے سارے علم پنجابی وچ ترجمہ کیتے جاؤ۔ تے ایس مقصود لئی پنجاب سرکار اک وکھر ادارہ پنجاب بولی ورثی وچ شعبہ پنجابی لوچی قائم کرے۔

(xv) پنجابی قلم نوں مقابلے تے لیاں ائی جدید ٹیکنالوژیز تے ترجمی ادارے قائم کیتے جان تے فلکی صنعت وچوں غنڈہ گردی ختم کیتی جاوے۔ تاں جے پڑھ لکھ لکھاں نوں ایس میداں وچ اگے اون دا حوصلہ تے ہلاشیری ملے

(xvi) پلک سروس کمشن دے امتحان وچ پنجابی پچے تے جیزہ سے سونبر ختم کیتے گئے نہیں او حکومت اہناں نوں فوری طور تے بحال کرے تے مقابلے دے ہر امتحان وچ پنجاب پاک کرنا دا لگو کرے۔

(xvii) پنجاب سرکار پنجاب دی وھری اتے وگدے اغذیاں دریاں بدل کے دریائے پنجاب دکھے۔ پنجاب دی وھری اتے وگدے اغذیاں دریاں بدل کے پنجابی لیکناؤ چ مونہ دے سو ڈھنی چوہدری نظیر کوٹ نے بدل کے دریائے پنجاب دکھتا ہے۔ پنجابی لیکناؤ نوں ہر بشی دی زبان ہونا چاہی دا۔

(xviii) پنجاب سرکار کارکوں ملک کر دی ہے کہ او اغذیاں دریاں بدل کے دریائے پنجاب رکھن دا سرکاری حکم یا تو شکنیں اشوکرے۔

(xix) پنجاب دے اہم قومی تے عوامی دنai اتے عام چھٹیاں دا اعلان کرو

(20) پنجاب دی قومی تاریخ وچ کچھ ایسے قومی، وڈے، کدی نہ حلن والے، پنجاب دی تاریخ، ہنر، ملک، رحل تے پنجابی قوم نوں جاہ ویر پار تے بدل کے رکھ دین والے خونی، کالے دیہاڑے گذرے چین، ہبایاں بارے پنجابی قوم نوں سرکاری طور تے پنجاب اتے ایس اندیا کمپنی تے پنجاب دی وڈگروں اچ تائیں سوچ کجھ کے بے خبر کھیا جا رہا تے گراہ کیجا جا رہا۔ پنجاب دی تاریخ وچ 29 مارچ 1849 جن ایس اندیا کمپنی نے پنجابی زبان لکھن پڑھن اتے پاندی لالا کے پنجابی زبان دے قادرے تے کتاب سازیاں شروع

- (iii) پنجاب نے سارے صوبیاں نوں آئینے دے تخت مکمل صوبائی خود مختاری دیتی جاوے۔
- (iv) سنده طاس معاهدہ ختم کیتا جاوے تے بھارت نوں ویچے پنجاب دے دریا واپس لئے جان۔
- (v) پنجاب وچ وکن والیاں ساریاں اقلیتیاں نال ہمیشہ بالاتریں تے بلا انتیاز بر ابری، انصاف، درگزرتے بھائی چارے دا سلوک کیتا جائے۔ اہناں دے انسانی حقوق دی را کھی ہر پنجابی واقوئی تے مدھی فرض ہے۔ تے اقلیتیاں دی جان مال، عزت پت، روزگار، کارو بیہار، تعلیم وی آئینے تے قانونی دے تخت دتے اہناں دے انسانی، جمہوری، قانونی تے ساری ملکی حقوق دی مکمل حفاظت مکتی جائے۔

پنجاب تے پنجابی قوم دا قومی بیانیہ

پنجابی زبان دے نال نال دنیا دے جدید علم سائنس، عینکاں اوچی، آئی تی، کپیڈر سائنس، کامرس، فناں، عکس، عکسیت، ایجادات، زباناں، ادب، تاریخ سکھن دے نال نال ہر پنجابی بال، ہر پنجابی نوں ہر پنجابی نوں اپنی جان مال عزت ابروتے اپنے پنجاب دی سرحداں دی را کھی لئی ہر قسم دے تھیا رتے گندھا اسچا دنا دی سکھنا اہناں دی تے اہناں دے وڈکیاں دی قومی فرمہ داری ہے۔ پنجابی لینگوں جمہوریت (پنجابی زبان تحریک) پاکستان دی قومی وحدت تے سالیت اتنے یقین رکھدی ہے تے پاکستان دی بیقا تے سلامتی ائی پنجاب وچ تے قومی پڑھائیتے ہمیشہ ہراول دستے دا کروار ادا کرے گی۔ پاکستان دے آئینے تے قانون دا احترام کرن والی پنجابی تحریک ہے۔ تے پنجابی قوم دے نال نال پاکستان وچ وسدیاں سندھی، بلوچ تے پشتون، قوماں دے آئینے یا کستان وچ دتے ائینے، قانونی، انسانی تے جمہوری حقوق تے صوبائی خود مختاری تے انسانی تے ثقافتی حقوق دی پوری جماعت کر دی ہے۔ پنجابی لینگوں جمہوریت (پنجابی زبان تحریک) دیاں منگاں، غرضان، متصدماں تے ایسا رائج نہ ہے ایسا میں، منشوریا یہ مسودہ تے دستاویز، پنجابی لینگوں جمہوریت (پنجابی زبان تحریک) دیاں منگاں، غرضان، متصدماں تے ایسا رائج نہ ہے۔ ایسا سارے دا سارا مسودہ تے دستاویز پنجابی زبان تحریک دے مودھی، آگو، کوئیز تے پنجاب پچا تحریک دے چیف اگر گناہیز پوہدری ظیہر کبوٹ والکھیا تے تحقیق کیتا ہو یا ہے جب دے ائے ہمیشہ حرف، حرف عمل ہونا چاہی دا۔

پنجاب پریلاں تے فیر کچھ ہور

ماں بولی زندہ باد، پنجاب پاندہ باد

جو یوے پنجاب سدا جیوے

کیتیا پنجابی زبان دا دن ہے۔ "17 اگست یوم شہدائے پنجاب" جیہرے دن پنجاب دی پاکستان تے بھارت وچ کارو بندی جنگ افغانی ایک پکھی گئی جس مگروں پنجاب وچ لوگاں دا قلام شروع ہو گیا واجہے خونی دن ہیں جہاں نوں پنجابی قوم کدی چیس بھل سکدی۔ 22 ستمبر جس دن رائے احمد کھرل نوں شہید کیتا گیا۔ نال پہلی و ساکھہ پنجابی کچھل ڈے ہوندا۔ نال میلے چراغاں تے بست وائل دن پنجاب وچ عام پچھیاں دا اعلان کیتا جاوے۔ پنجاب دے صوفی شاعر اس بابا فرید، گرونا مک، شاہ حسین، بابھی شاہ، وارث شاہ، سلطان باہو، میاں محمد بنکش تے خوجہ غلام فرید تے جنم دیہا زسر کاری طور تے متاؤں دا اعلان کیتا جاوے تے اہناں دنماں نوں پنجاب وچ عام پچھی دا اعلان کیتا جاوے۔

(17) پنجابی سیاستدان بندے دے پڑھن۔ پنجابی لکھن پڑھن بولن پنجاب تے پنجابی دے حق لئی لڑن مرن یا پنجاب جھڈ دین۔

پنجاب وچ کم کرن والیاں ساریاں یا سکی جماتاں تے اوہناں دیاں قیامتاں اپنے اپنے جلے جلوس، اپنے پروگرام، اپنیاں تقریباں اپنے فخرے تے ساریاں کارو بیاں پنجابی وچ کرن نالے پنجابی کچھل تے زبان نوں ووحاوادیں اپنیاں اپنیاں پار بیاں پار بیاں وچ کچھل ونگ بناؤں۔ نہیں تے پنجابی قوم کو لوں دوٹ مٹانندہ دین۔ پنجابی سیاستدان بندے دے پڑھن تے اپنیاں جلیاں وچ پنجابی وچ تقریب یوں کرن۔ پنجابی لکھن پڑھن بولن جے پنجابیاں نال اہناں بے شرم اسافی غلام اڑو ہو بولنی ہے تے فیر لکھنیویا کراچی ہر جان۔

پنجاب، پنجابی زبان، پنجابی رحل تے پنجابی قوم دے حقاں لئی لڑن مرن۔ نہیں تے پنجاب جھڈ دین، پنجاب وچ سیاست جھڈ دین۔ پنجابی لینگوں جمہوریت (پنجابی زبان تحریک) دیاں گھریاں نوں، پچھرے پنجاب نوں جمنی ہر انس تے کینیدا دے مقابله دا خوشحال تے فلاہی علاقہ دیکھنا چاہندی ہے۔ ایسا ایوقومی ایجذبہ ہے۔ ایسی ایسی تبدیلی دی را وچ ایسی عظیم معاشی، سیاسی، تعلیمی، ثقافتی انتخاب تے تبدیلی دی را وچ اون والی کے رکاوٹ نوں برداشت نہیں کرے گی سکوں اہنوں اڈا کے رکھدی۔

(18) سنده طاس معاهدہ ختم کرو۔ خیبر پختونخوا نوں اتنے صوبیاں وچ وغیرہ صوبیاں نوں صوبائی خود مختاری دیو۔

(i) ملک دی بھاتے سلاقتی ای خیبر پختونخوا نوں اتنے صوبیاں وچ وغیرہ وغیرہ تے اتنے ہزارہ صوبہ تے فنا صوبے بناؤ۔

(ii) بلوچستان وچ بے گناہ بلوچاں دا اخوا تے قتل بند کرو۔ بلوچستان نال انصاف کرو۔ آئین پاکستان دے تخت دتے گئے ایسے سارے حق بھال کرو۔

(iii) وفاقی حکومت تے ساریاں صوبیاں حکومتاں بلوچستان، کراچی تے اندر وون سنده وچوں پنجابیاں دے بے خلی، اہناں دیاں زینیاں جانمدا اس اتنے قبضے تے اہناں دا قل عالم بند کروان۔

تے آخری گل: دنیا تے اپنی کہانی رہ جانی ہے

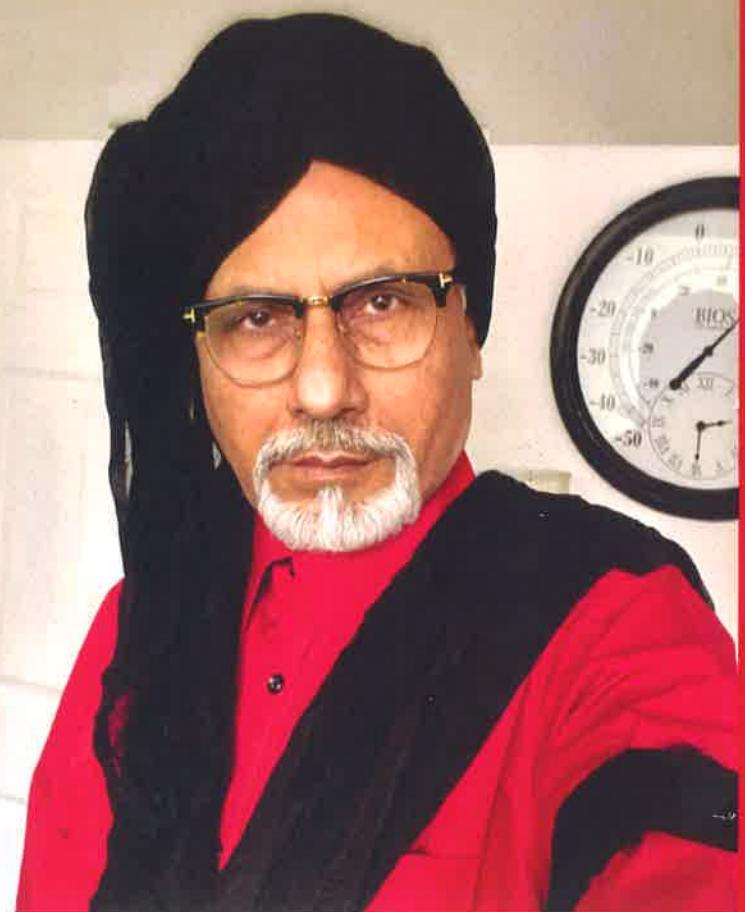
پاکستان وچ بارہ کروڑ پنجابیاں دی ماں بوی نال سرکار ہتھوں ہوں والا امتیازی سلوک تے پنجاب اکثریت دی اک سوچھر سالاں توں چلدی نسلی، اسلامی تے ثقافتی نسل کشی ایس ویلے پنجاب دا پنجابیاں داتے پاکستان دا بھتوں وڈا مسئلہ اے۔

پنجابی زبان تحریک پنجاب وچ پنجابی زبان نوں ختم کرن دیاں وفاتی تے صوبائی سرکار دیاں سرکاری کوششاں دی کرڈی مدد کر دی اے تے ملک کر دی پنجاب وچ پنجابی زبان دی مذہلی تعلیم اتے الگی غیر اعلانی، غیر آئینی اور غیر قانونی پابندی فوری ختم کیتی جاوے۔، پنجابی زبان دے خلاف چلدی ریاستی دہشت گردی، احتصال، اسلام کشی تے امتیازی سلوک بند کیتا جائے۔ پنجابی مقدار اے۔ ویامیر آکھیاں ٹھیک کریں۔

بھیسا عاشق ہو یوں رب دا، طامت ہوئی لا کھ
تیوں کافر آکھدے ہوں آہو آہو آ کھ

پنجابی زبان پنجاب وچ تیزی نال منک رہی اے جیہرے شیطان لوک پنجاب وچ پنجابی زبان تعلیمی، سرکاری، عدالتی تے فہری زبان بناؤں دی مخالفت دانا پاک دولا پار ہے نیں اودہ، پنجاب دے خدار، پنجابی قوم دے دُنی، سامر ای گماش تے پاکستان دُنی تے اسلام دُنی نیں۔ ای پنجاب، پنجابیاں تے پنجابی زبان نال اوہا کچھ کر ہے نیں جو یہاں نے مشرقی پاکستان، بھالیاں تے بھالی زبان نال کیجا۔ تے بارہ کروڑ دی آبادی لئی ماں بوی وچ پنجابی وچ تعلیم دین والا اک دی پر اکھری سکول نیں تے پنجاب دا سار اخزانہ پنجابیاں دی
محنتاں دی کمالی پنجاب اتے اڑ دو دے نفاذ تے پنجاب وچ ایدے تے ترویج و ترقی دے ذریعے پنجابی زبان رہتل دے قلل تے پنجابیاں دی نسلی اسلامی نسل کشی زبان بدلائی دیتا جا رہا۔

ایس اپنا حق مانگدے آں کہ پنجابی نوں پنجاب دی مذہلی تعلیمی، سرکاری تے عدالتی زبان بناؤ، اکثریتی زبان پنجابی دے خلاف ریاست اسلامی دہشت گردی بند کرے، پنجابی نوں پنجاب وچ ایہدی آئینی، قانونی، اخلاقی تے جمناند رونق دیو، غاصب ریاست پنجاب نوں ایہدی زبان و اپس کرے۔ ساری دنیا وچ زر اپنجاب ای اک اجیہا علاقوہ اے جنھے غاصب ریاست نے دس کروڑ، دی آبادی والے پنجاب دے بالاں اتے اپنی ماں بوی وچ مذہلی تعلیم دین اتے سرکاری پابندی لارکھی اے۔ پنجابی نوں ایہداحت دیو۔ پنجاب وچ ماں بوی وچ مذہلی تعلیم دین اتے الگی سرکاری پابندی ختم کیتی جاوے۔

Chaudhry Nazeer Kahut
Founder and Convener Punjabi Language Movement (PLM)
Chief Organiser Punjab Bachao Tehreek (PBT)